

(บทความเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ อปท. นิวส์)

ยักยอกเงินกองทุนหมู่บ้าน : ยอมความกันแล้ว...ขอลดโทษได้ไหม ?

อัญจร ปังประเสริฐ

พนักงานคดีปกครองชำนาญการพิเศษ

สำนักวิจัยและวิชาการ

เรื่องที่จะคุยกันวันนี้...เป็นกรณีผู้ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้านและเป็นเหรียญิกได้นำเงินกองทุนไปใช้ส่วนตัว ต่อมามีการตรวจสอบพบว่าเงินหายจากกองทุน ซึ่งเหรียญิกก็ได้ยอมรับว่านำเงินดังกล่าวไปใช้จริง โดยอ้างว่าเป็นการกู้เงินที่มีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ ! แต่มีได้ยักยอกเงิน และต่อมาได้มีการตกลงยอมความกันว่าจะชดใช้เงินคืนให้

 กรณีข้างต้นมีประเด็นชวนคิด...ที่น่าสนใจว่า กรรมการที่เป็นเหรียญิกดังกล่าว ซึ่งมีตำแหน่งเป็นลูกจ้างประจำของหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่ง โดยหน่วยงานต้นสังกัดเห็นว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่รักษาชื่อเสียงของตนเองและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งโทษที่ลงได้คือปลดออกกับไล่ออก จึงมีคำสั่งปลดออกจากราชการ

การอ้างว่าเป็นการกู้เงิน มิได้ยักยอกเงิน อีกทั้งในคดีอาญาก็ได้มีการยอมความกันแล้ว และในส่วนคดีแพ่งก็ได้ตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันแล้วเช่นกัน การที่ได้ตกลงยอมความกันดังกล่าว จะมีผลทำให้โทษทางวินัยลดลงหรือไม่ ? มาติดตามคำตอบในคดีนี้ค่ะ

มูลเหตุของคดีมีอยู่ว่า... ผู้ฟ้องคดีเป็นลูกจ้างประจำของหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่ง ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนซึ่งเป็นพื้นที่ที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงานอยู่ ให้เป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยทำหน้าที่เหรียญิก ดูแลด้านการเงินของกองทุนจำนวน 2 กองทุน ผู้ฟ้องคดีได้นำเงินจากกองทุนดังกล่าวไปใช้ส่วนตัวกว่าสามแสนบาท ต่อมา เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการชุดใหม่ จึงได้มีการตรวจสอบบัญชีพบว่าจำนวนเงินในธนาคารไม่ตรงกับความเป็นจริง ผู้ฟ้องคดีจึงยอมรับว่าเป็นผู้เอาเงินไป และได้ทำหนังสือยินยอมชดใช้เงินให้กับกองทุน แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ชำระเงินคืนภายในกำหนด จึงมีการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดีในข้อหายักยอกทรัพย์ และได้ฟ้องคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดเพื่อเรียกเงินกองทุนคืนจากผู้ฟ้องคดี

ระหว่างนั้นผู้ฟ้องคดีก็ได้ถูกหน่วยงานต้นสังกัดสอบสวนทางวินัยและได้มีคำสั่งปลดออกจากตำแหน่งลูกจ้างประจำด้วย ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกระทำของตนไม่ถือว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและคดีได้มีการตกลงยอมความกันแล้ว จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งปลดออกจากราชการ

คดีมีประเด็นที่ศาลพิจารณาคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการด้วยเหตุเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (ยักยอกเงินกองทุนหมู่บ้าน) ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

คำวินิจฉัยขวนรู้

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า การที่ผู้ฟ้องคดีนำเงินของกองทุน ก. ไปใช้ประโยชน์โดยไม่มีหลักฐานการกู้ยืมเงิน และผู้ฟ้องคดีไม่สามารถกู้ยืมจำนวนดังกล่าวตามระเบียบของกองทุนหมู่บ้านได้ เพราะเป็นการเกินสิทธิของผู้ฟ้องคดี การกระทำดังกล่าวจึงมีลักษณะปกปิดไม่ให้ผู้อื่นรู้ถึงการนำเงินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ ซึ่งกองทุนหมู่บ้านได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดีในข้อหายักยอกทรัพย์ และผู้ฟ้องคดี

กับกองทุนหมู่บ้านได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความชำระหนี้ที่ยักยอกไป และเมื่อผู้ฟ้องคดีชำระหนี้ครบถ้วนแล้ว กองทุนหมู่บ้านได้ถอนคำร้องทุกข์

ส่วนการที่ผู้ฟ้องคดีนำเงินของกองทุนฯ ไปใช้ประโยชน์ก็เป็นการกระทำโดยไม่มีหลักฐานการกู้ยืมเงินหรือหลักฐานใด ๆ มาแสดงให้เห็นว่าเป็นการกู้ยืมเงินโดยเปิดเผย ถูกต้องและตรวจสอบได้เช่นกัน โดยมีแต่เพียงคำกล่าวอ้างว่ามีการกู้ยืมเงินด้วยวาจาเท่านั้น ซึ่งกรณีดังกล่าวก็ได้มีการยื่นฟ้องคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้เงิน โดยผู้ฟ้องคดีกับกองทุนได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความต่อหน้าศาลและศาลได้มีคำพิพากษาให้คดีเสร็จเด็ดขาดไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความ

จะเห็นได้ว่า การกระทำทั้งหมดของผู้ฟ้องคดีแสดงให้เห็นว่า **ผู้ฟ้องคดีได้นำเงินของทั้งสองกองทุนไปใช้ประโยชน์โดยการปกปิดข้อเท็จจริงจนกระทั่งมีการตรวจสอบพบ** ส่วนข้ออ้างที่ว่าผู้มีอำนาจเบิกจ่ายได้เบิกจ่ายเงินดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีนั้น หากเป็นจริงดังที่ผู้ฟ้องคดีอ้าง ก็มีลักษณะเป็นการร่วมกันกระทำความผิด ซึ่งไม่ทำให้การกระทำของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นความผิดแต่อย่างใด

การกระทำของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว ย่อมทำให้ประชาชนในหมู่บ้านขาดความเชื่อถือและศรัทธาต่อผู้ฟ้องคดีในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต รักษาเกียรติศักดิ์และการเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชน ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยรวม ถือได้ว่าเป็นการกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามข้อ 46 วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. 2537 คำสั่งปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 123/2559)

บทสรุปชวนอ่าน

คดีดังกล่าวถือเป็นอุทธรณ์ให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาเงินที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตและดำเนินการตามระเบียบ ซึ่งแม้จะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน (เหรียญก) แต่เมื่อมีพฤติการณ์ที่เข้าลักษณะเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงดังที่ศาลได้วินิจฉัยไว้ข้างต้น ก็จะต้องถูกดำเนินการทางวินัยจากหน่วยงานราชการต้นสังกัดด้วย และมีสิทธิถูกสั่งให้พ้นจากหน้าที่ราชการได้ เช่นในคดีนี้ ที่แม้ในทางคดีจะมีการประนีประนอมยอมความกันแล้ว ก็มีได้มีผลให้การวินิจฉัยว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงซึ่งมีโทษปลดออกหรือไล่ออกต้องเปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด เพราะการดำเนินคดีความเป็นคนละส่วนกับการพิจารณาโทษทางวินัย
